STarT- TR Bel Sag?l??? Tarama O?lc?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *STarT- TR Bel Sag?l??? Tarama O?lc?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31136

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

STarT-TR Bel Sa?l??? Tarama Ölçe?i, kronikle?me riski ta??yan bel a?r?s? hastalar?n? tedavi yakla??mlar?n? optimize etmek amac?yla dü?ük, orta ve yüksek risk gruplar?na ay?rmak için geli?tirilen STarT Back Screening Tool'un Türkçe adaptasyonudur. Bu ölçek, hastalar?n sadece fiziksel semptomlar?n? de?il, ayn? zamanda bel a?r?s? ile ili?kili potansiyel psikososyal faktörlerini de de?erlendirerek daha hedefe yönelik tedavi stratejilerinin belirlenmesine olanak tan?r. Orijinal ölçek dokuz maddeden olu?makta olup, Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirlik çal??malar? 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

STarT Bel Sa?l??? Tarama Ölçe?i, bel a?r?s?, risk gruplamas?, biyopsikososyal model, psikososyal faktörler, uyarlama, a?r?.

Yazarlar

Gül Deniz Y?lmaz-Yelvar, Merve Dalk?l?nç, Ya?ar Ç?rak, Yeliz Parlak-Demir, Bü?ra Nur Karadüz, Mustafa Melih Kolsuz.

Amaç

STarT-TR Bel Sa?l??? Tarama Ölçe?i'nin temel amac?, spesifik olmayan bel a?r?s? (SBA) ya?ayan hastalar?, semptomlar?n?n kronikle?me ve engellilik riskine göre kategorize etmektir. Bu risk grupland?rmas? (dü?ük, orta, yüksek), klinisyenlerin hastan?n ihtiyaçlar?na en uygun, kan?ta dayal? ve maliyet-etkin tedavi yakla??mlar?n? (örne?in, fizik tedavi, bili?sel davran??ç? terapi) belirlemesine yard?mc? olmak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle psikososyal risk faktörlerinin erken te?hisinde kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Ölçek, bel a?r?s?yla ili?kili engellilik ve kronikle?me riskini de?erlendiren çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Toplam 9 maddeden olu?an ölçek, genellikle iki ana bile?ene ayr?l?r: fiziksel semptomlar ve psikososyal risk faktörleri. Psikososyal alt ölçek, hastan?n anksiyete, depresyon, kinezyofobi (hareket korkusu) ve felaketle?tirme gibi inançlar?n? ve duygusal durumlar?n? kapsar. Bu karma yap?, bel a?r?s?n?n sadece biyolojik de?il, ayn? zamanda psikolojik ve sosyal bile?enlerini de hesaba katan biyopsikososyal modeli temel al?r.

Geçerlik

STarT-TR Bel Sa?l??? Tarama Ölçe?i'nin yap? geçerli?i, Türk popülasyonunda çe?itli standart

ARABPSYCHOLOGY.COM

engellilik ve psikolojik envanterlerle kar??la?t?r?larak test edilmi?tir. Çal??mada, ölçe?in e? zamanl? geçerli?i güçlü korelasyonlarla desteklenmi?tir. Elde edilen Pearson korelasyon katsay?lar? a?a??daki gibi bulunmu?tur:

Roland Morris Engellilik Anketi ile çok iyi düzeyde korelasyon (r=0,678, p<0,001).

Oswestry Özürlülük ?ndeksi için iyi düzeyde korelasyon (r=0,541, p<0,001).

Tampa Kinezyofobi Ölçe?i ile iyi düzeyde korelasyon (r=0,473, p<0,001).

Beck Depresyon Envanteri için orta düzeyde korelasyon (r=0,336, p<0,001).

Bu sonuçlar, STarT-TR'nin mevcut engellilik düzeyini ve kinezyofobi gibi önemli psikososyal risk faktörlerini güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l??? ve zamana kar?? kararl?l??? mükemmel düzeyde bulunmu?tur. ?ç tutarl?l?k analizi sonucunda, tüm ölçek için **Cronbach alfa katsay?s?** 0,747 olarak belirlenmi?tir. Psikososyal alt ölçe?in iç tutarl?l??? ise 0,738'dir. Bu de?erler, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in test-tekrar test güvenirli?i (ICC: 0,90-0,93) mükemmel olarak raporlanm??t?r, bu da ölçe?in k?sa süre aral?klar?nda tutarl? sonuçlar üretti?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Kaynak verilerde ayr?nt?l? faktör analizi sonuçlar? sunulmam?? olsa da, ölçe?in "psikososyal alt ölçek" olarak adland?r?lan bir bile?ene sahip oldu?u belirtilmektedir. Bu durum, ölçe?in orijinal yap?s?nda oldu?u gibi, fiziksel semptomlar? psikososyal risk faktörlerinden ay?ran çok faktörlü bir yap?ya i?aret etmektedir. Bu ayr?m, hastalar?n risk gruplar?na ayr?lmas?nda temel te?kil eder ve tedavi planlamas? için kritik öneme sahiptir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: 9 maddeden olu?an, evet/hay?r format?nda cevaplanan ve karma puanlama sistemi kullan?lan k?sa bir anket.

Maddeler: 9

Derecelendirme: Karma. Ölçekteki baz? maddeler fiziksel, baz?lar? ise psikososyal risk

ARABPSYCHOLOGY.COM

faktörlerini de?erlendirir. Puanlama sonucunda hastalar dü?ük, orta veya yüksek risk grubuna atan?r.

Dil Seçenekleri: Türkçe (TR)

Popülasyon Grubu: Spesifik olmayan bel a?r?s? (SBA) ?ikayeti olan hastalar.

Ya? Grubu: Yeti?kin Popülasyon.

Test Metodolojisi: Klinik kullan?m için tasarlanm??, h?zl? uygulanan ve self-report (öz bildirim) temelli bir tarama arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Bel a?r?s?, risk stratifikasyonu, Oswestry, Roland Morris, kinezyofobi, Beck Depresyon Envanteri, psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Gül Deniz Y?lmaz

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynak verilerde mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: guldenizy@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Kaynak verilerde mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Adaptasyon): 2019

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçlarla kullan?m? için orijinal geli?tiricilerin ve Türkçe adaptasyonu yapan sorumlu yazar?n izinlerinin al?nmas? önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: start-tr-bel-sagligi-tarama-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Y?lmaz-Yelvar, G. D., Dalk?l?nç, M., Ç?rak, Y., Parlak-Demir, Y., Karadüz, B. N. & Kolsuz, M. M. (2019). Validity and reliability of Turkish version of STarT Back Screening Tool. *A?r?*, *31*(4), 163-171. doi:10.14744/agri.2019.99266.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ara?t?rma Kap?s? (ResearchGate) Üzerinden Eri?im: researchgate.net

STarT- TR Bel Sag?l??? Tarama O?lc?e?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in 9 maddesi orijinal kaynak metinde sa?lanmam??t?r. Bu nedenle maddeler buraya eklenememi?tir. Tipik olarak bu ölçek maddeleri, a?r? yay?l?m?, engellilik düzeyi ve psikososyal risk faktörlerini (korku, anksiyete, depresyon) sorgular.

ARABPSYCHOLOGY.COM